

A Rabin-féle méltányossági egyensúly kritikája

Miklós Rozália

Budapesti Corvinus Egyetem

Matthew Rabin a viselkedési közgazdaságtan ismert alakja. 1993-ban jelent meg "Incorporating Fairness into Game Theory and Economics" című cikke, melynek célja, hogy a méltányossági megfontolásokat, mint az egyéni döntéseket motiváló tényezőt, beépítse a játékelméleti modellbe. Előadásomban Rabin méltányossági modelljét mutatom be, és a vele kapcsolatos kritikai észrevételeimet fejtem ki.

Rabin a méltányosságot a kedvesség, illetve a rosszindulat viszonzásán alapuló fogalomként definiálja. Érvelése szerint, mivel a kedvesség és a rosszindulat közvetlenül a vélekedéseken alapuló érzelmek, egy ilyen természetű motiváció nem jeleníthető meg a hagyományos játékelmélet keretei között. Így a Geanakoplos, Pearce és Stacchetti által 1989-ben bevezetett pszichológiai játékok segítségével formalizálja modelljét. Előadásomban részletesen bemutatom a modellt, a Rabin által bevezetett hasznosság függvény tulajdonságait, valamint a pszichológiai Nash-egyensúly mintájára definiált méltányossági egyensúlyt és a vele kapcsolatos tételeket. Megmutatom, hogy Rabin modellje valóban sikeresen megjeleníti az általa meghatározott méltányosság fogalmát, azonban hiányzik belőle a játékelmélet legfontosabb eleme: a stratégiai interakció. Ezt a fontos problémát vizsgálva megmutatom, hogy a modellben bevezetett új vélekedésfogalom különbözik a hagyományos játékelmélet vélekedésfogalmától, és éppen ennek az új fogalomnak a bevezetése vonja maga után a stratégiai interakció kiiktatásának szükségességét. Végül a fenti eredményekből kiindulva megmutatom, hogy a méltányossági egyensúly és a Nash-egyensúly mind tartalmilag, mind kialakulásukat tekintve teljesen különböző fogalmak. Rabin tehát nem építi be a méltányosságot a játékelméletbe, csupán megjeleníti azt egy formális modell segítségével, a játékelmélet keretein kívül.